

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Aan de leden van de raadscommissie Samenleving/de raad van de gemeente
Haarlem

Datum 30 oktober 2013
Ons kenmerk STZ//2013/456003
Contactpersoon Fred Vonk
Doorkiesnummer 0235115096
E-mail fvonk@haarlem.nl
Onderwerp Afdoening motie 'verbinden jongeren- en straathoekwerk en een bezuiniging
realiseren van €100K vanaf 2014'

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren en adviseren wij u over de voortgang van de afdoening van de raadsmotie d.d. 8 november 2012 om het jongeren - en straathoekwerk met elkaar te verbinden en daarmee een structurele bezuiniging te realiseren van €100K.

Om deze opdracht tot een goed resultaat te brengen hebben wij voor de uitwerking ervan een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden opgesteld. Zo vinden wij het van belang dat de uitwerking moet aansluiten op en ingepast moet worden binnen de ontwikkelingen van samen voor elkaar, de sociale infrastructuur en het gebiedsgericht werken. Verder hebben wij voor de uitwerking de volgende randvoorwaarden opgesteld:

1. De formatie 'uitvoering jongeren- en straathoekwerk' op niveau te houden.
2. De totaal beschikbare formatie 'jongeren- en straathoekwerk' zo in te zetten dat het straathoekwerk kan worden versterkt.
3. Een ontwikkeling in gang te zetten naar (bij voorkeur) één organisatie voor het jongeren- en straathoekwerk en hiermee voor te sorteren op de verzakelijking van de subsidiesystematiek – voor innovatie en aanbesteding.
4. De beoogde bezuiniging van €100K vanaf 2014 te realiseren op de indirecte activiteiten c.q. de kosten van overhead.

Om tot een gedragen uitwerking van deze niet eenvoudige opdracht te komen hebben wij de meest betrokken partners op het gebied van het jongeren- en straathoekwerk uitgenodigd en geïnformeerd over de ingrijpende veranderingen waar de gemeente Haarlem voor staat en de taak om de Haarlemse begroting duurzaam op orde te krijgen. Voor de uitwerking van onze opdracht hebben wij ze gevraagd mee te denken over de wijze waarop wij aan onze opdracht zo goed mogelijk uitvoering kunnen geven.

Onderstaand informeren wij u over onze bevindingen en de tot nu toe bereikte resultaten.

Formatieomvang

Op basis van vergelijk van de subsidiebesluiten (jaargang 2013), onderliggende prestatieplannen en de daaruit getrokken formatieve bevindingen kunnen wij vaststellen dat wij in de keten 'jongerenwerk, straathoekwerk en begeleiding van jongeren' in totaal 18 formatieplaatsen uitvoerend werk subsidiëren. Hiermee is een totaalbedrag gemoeid van €1,4 miljoen exclusief kosten huisvesting en activiteiten. Het aantal formatieplaatsen en het subsidievolume, los gezien van de daaraan verbonden organisaties, biedt ons als uitgangspunt voldoende mogelijkheden om onze doelstellingen in 2014 te kunnen realiseren. Dit vraagt wel om ingrijpende veranderingen die we hierna toelichten.

In de keten van regulier jongerenwerk tot en met de begeleiding van jongeren met complexe problematiek is feitelijk sprake van de volgende te onderscheiden taakgebieden:

1. het locatie-gebonden jongerenwerk
2. het outreachend ambulant jongerenwerk ook wel straathoekwerk genoemd
3. het veldwerk, een combinatie van taak 2 en 4
4. de begeleiding van jongeren met meervoudige problematiek

ad 1 Locatie-gebonden jongerenwerk

Deze functie is verbonden met de openstelling van de jongerenaccommodaties en het organiseren en uitvoeren van activiteiten. Het werk bestaat het kennen en gekend worden in de wijk, het inspelen op signalen van jongeren die problemen ervaren en met vragen zitten. Op de accommodaties geven zij jongeren adviezen, verwijzen naar instellingen en/of bieden ze concreet *ambulante* ondersteuning aan. Met deze taak zijn 9,5 formatieplaatsen 'uitvoering' gemoeid.

ad 2 Outreachend en ambulant jongerenwerk c.q. straathoekwerk

Deze functie richt zich op het tegengaan van jongeren die zich hinderlijk gedragen en/of overlast veroorzaken. Het werk bestaat uit *outreaching* activiteiten als het contact leggen met groepen jongeren op straat en het inspelen op signalen van overlast. Bij dit werk gaat het om kennen en gekend worden, om het beïnvloeden van groepsgedrag en het oppakken van signalen bij jongeren die problemen ervaren en met vragen zitten. Ter plekke geven zij jongeren adviezen, verwijzen naar instellingen en/of bieden ze daarbij *ambulante* ondersteuning aan. Met deze taak zijn 1,8 formatieplaatsen 'uitvoering' gemoeid.

ad 3 Veldwerk (straathoekwerk + begeleiding)

De veldwerker richt zich specifiek op jongeren die ernstige vormen van overlast veroorzaken c.q. neigen naar crimineel gedrag. De veldwerker wordt, in nauw overleg met handhaving/politie ingezet in specifieke gebieden van de stad. Daar waar overlast als meest ernstig wordt ervaren. De veldwerker heeft feitelijk drie in elkaar overlopende taken: het zogenoemde straathoekwerk specifiek gericht op voornoemde doelgroep, het uit deze doelgroep losweken van (zorg mijndende) jongeren om ze vervolgens begeleiding te bieden/over te dragen naar de hulpverlening (zoals onder ad 4 omschreven). Met deze functie, die wordt uitgevoerd door Streetcornerwork, zijn 3,4 formatieplaatsen 'uitvoering' gemoeid.

ad 4 Begeleiding en hulpverlening

Begeleiding en hulpverlening wordt geboden aan jongeren met meervoudige en/of complexe problematiek. De taak begeleiding bestaat uit het maken van een zelfredzaamheidsanalyse en het opstarten van een persoonlijk begeleidingsplan. In aansluiting hierop wordt hulpverlening 'op maat' ingezet conform het systeem één jongere, één plan en één regisseur zoals wordt uitgevoerd door Kontext-jeugd/CJG. Met deze taak zijn 3,3 formatieplaatsen 'uitvoering' gemoeid.

Integraal werken

Haarlems onderzoek heeft aangetoond dat de jongeren die in Haarlem overlast veroorzaken en daarbij crimineel gedrag ontwikkelen voor het overgrote deel de school voortijdig hebben verlaten, geen diploma en dagbesteding hebben. Landelijk onderzoek, zo ook in Amsterdam, heeft aangetoond dat met een (vroegtijdige) integrale aanpak van deze jongeren betere en meer duurzame resultaten worden bereikt.

Onder regie van de gemeente Haarlem wordt, in nauwe samenwerking met diverse partners, jongerenoverlast vanuit drie invalshoeken aangepakt: groepsgericht, persoonsgericht en domeingericht. In één specifieke overlastsituatie is in nauwe samenwerking met Haarlem Effect, het Centrum Jeugd en Gezin en Halt een pilot opgezet die zich heeft ontwikkeld tot een integrale aanpak bestaande uit de volgende speerpunten:

1. Het goed in beeld krijgen en houden van wat er leeft in de buurt: wat als goed en niet goed wordt ervaren en 'stap voor stap' en 'met hulp van de bewoners' moet worden opgelost om de leefbaarheid in de buurt en de zelfredzaamheid van de buurtbewoners duurzaam te verbeteren.
2. Het tegengaan van hinder en overlast door (groepen) jongeren.
3. Het (altijd) betrekken van de ouders/gezinsleden, zo mogelijk, sleutelfiguren uit de buurt bij het oplossen/beheersbaar maken van de problemen die de jongeren uit hun gezin veroorzaken.
4. Het betrekken, bieden en/of organiseren van ondersteuning aan de burgers die overdadig last hebben van hinderlijke en overlast gevende groepen.
5. Het interveniëren/bieden van begeleiding/ondersteuning aan jongeren die kampen met (meervoudige) problemen en/of vermoedelijk crimineel gedrag ontwikkelen.

Wij geloven in deze aanpak en voelen ons hierin gesterkt door de resultaten die in het land worden bereikt met deze aanpak maar ook door de positieve ervaringen van de in de pilot betrokken professionals, buurtorganisaties en buurtbewoners.

Wij zien de integrale aanpak als basismodel (van uitgangspunten) voor wijken en buurten waar overlast en criminaliteit wordt ervaren: licht en grofmazig waar het kan, intensief en fijnmazig waar het moet. Daarbij blijft het gaan om het bieden van zoveel mogelijk maatwerk.

Integraal werken en functies verbinden

Daadwerkelijk integraal denken en handelen vereist dat disciplines over en weer over de grenzen van de "eigen" taakbeschrijving heen denken en handelen en

hiervoor ook van hun opdrachtgevers de ruimte voor krijgen. Het is een absolute voorwaarde om problemen op lossen die zich niet laten kennen en oplossen door organisaties getrokken grenzen – van wat zij rekenen tot hun opdracht en verantwoordelijkheid. Voor de aanpak van jongeren die overlast veroorzaken, zich crimineel gedragen en kampen met meervoudige problematiek, werkt de ‘klassieke’ manier van werken onvoldoende. Reden voor ons om deze los te laten als de gegeven situatie daarom vraagt en ruimte te creëren voor het anders invullen van de beschikbare formatie.

Met het anders inzetten van de totaal beschikbare formatie zijn wij in staat gericht te investeren op het integraal werken en functies op doelmatige wijze – als ‘eenheid door verbondenheid’ – met elkaar te verbinden. Deze ‘andere inzet’ zullen wij als uitgangspunt meenemen in onze uitvraag. De uitwerking hiervan c.q. de precieze invulling van de taken en wijze van samenwerken wordt de komende maanden in nauw overleg met het werkveld en de betrokken gemeentelijke afdelingen Stadszaken en Veiligheid, Vergunningen en Handhaving bepaald. De ontwikkeling ‘integraal en verbindend werken’ en de ervaringen die daarmee worden opgedaan zullen wij hierin nadrukkelijk betrekken.

Ontwikkeling naar één organisatie

Voor Haarlem is het – als opdrachtgever – van belang om het aantal (van 6 huidige) opdrachtnemers te reduceren: bij voorkeur terug te brengen naar één opdracht-nemer. Wij denken dat één formele en feitelijke organisatie in Haarlem de beste voorwaarden biedt om de noodzakelijke veranderingen te realiseren. Helderder en duidelijker kan het niet: inhoudelijk, functioneel, organisatorisch, managerial, juridisch, financieel, communicatief, voor de medewerkers, etc. Het is de meest doelmatige vorm om de veranderingen waar we voor staan met succes tot uitvoering te brengen zonder afbreuk te doen aan de daaraan te stellen inhoudelijke eisen. Het biedt ons ook een mogelijkheid om de beoogde bezuiniging te realiseren zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoerende formatieve capaciteit.

Bezuiniging van €100K vanaf 2014

Op basis van vergelijk van subsidiebesluiten en onderliggende prestatieplannen is vastgesteld dat de kostprijzen voor een formatieplaats uiteenlopen. De verschillen zijn geheel terug te voeren op de indirecte - c.q. overheadkosten. Analyse hiervan bevestigt ons idee – van het ontwikkelen naar één organisatie én het hanteren van een reële normprijs voor een formatieplaats – dat de beoogde bezuiniging van €100K op de overheadkosten mogelijk is.

Ontwikkeling naar één organisatie

Met betrokken partijen is afgesproken om alternatieve organisatiemodellen uit te werken waarin de hiervoor beschreven uitgangspunten en doelstellingen zijn verwerkt. De hiervoor geplande overleggen worden in december 2013 afgesloten met concrete voorstellen.

Zoals hiervoor gesteld is de opdracht niet eenvoudig. Het uitvoering geven aan de motie ‘het verbinden van functies en taken’ kan niet op zichzelf staand worden uitgevoerd maar vergt inpassing in de vele ontwikkelingen die gaande zijn. Voor een verantwoorde uitvoering van de opdracht, zoals in deze brief uiteengezet, is

Haarlem

5

meer tijd nodig. Zoals gesteld verwachten wij onze voorstellen in december af te kunnen ronden en de raad in het 1^e kwartaal van 2014 te informeren en adviseren over de structurele veranderingen die wij vanaf half 2014 willen implementeren.

Realisatie structurele bezuiniging ad € 100K vanaf 2014

Wij hebben de verwachting dat we in gezamenlijk overleg met alle partners tot een uitwerking kunnen komen die leidt tot een organisatiemodel waar het integraal en verbindend werken een centrale rol in de uitvoering inneemt. In de nota die wij in het 1^e kwartaal aan u voorleggen zullen wij alle in deze brief opgenomen voornemens betrekken en u informeren over de door ons bereikte resultaten. In deze nota zullen wij tevens aandacht schenken aan het onderliggend beleid 'bestrijding van overlast en criminaliteit'.

De besluiten die wij in het 1^e kwartaal van 2014 nemen passen wij in, in onze uitvraag vanaf 1 juli 2014. Hierin verwerken wij de structurele bezuiniging: eenmalig €50K over de periode 1 juli 2014 tot en met 31 december 2014 en structureel €100K vanaf 1 januari 2015.

Dit betekent dat wij over de periode 1 januari 2014 tot en met 30 juni 2014 eenmalig een bezuiniging realiseren van €50K op de subsidie van Streetcornerwork. Met Streetcornerwork is afgesproken dat de bezuiniging niet ten koste gaat van de uitvoerende capaciteit. Streetcornerwork zal – rekening houdend met de gemaakte afspraken – over de periode 1 januari 2014 tot en met 1 juli 2014 een aangepast prestatieplan opstellen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
J. Scholten

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders